

Zíreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61

Előfizetési árak: Évente 350 lej, félévre 180 lej, negyedévre 90 lej, havonta 30 lej, egy hétre 7 lej

Első évfolyam — 16. szám

Vasárnap

Cluj-Kolozsvár, 1932. július 3

Mint oldott kéve

hull szét ezekben a kánkánt járó választási küzdelemekben az erdélyi magyarság. Ő ne tessék azt hinni, hogy hirtelen támadt felbuzdulásban káromolni akarom a nagy költő gyönyörű hasonlatát, korántsem, de nem állhatom meg, hogy ne ezzel a pompás hasonlattal bizonyítsak rá ezekre a mai időkre s erre a feje tetejére állított mostani állapotra. Amibe a választások kergettek bele. Nem mondom, hogy eddig is valami nagyon dühöngött közöttünk az egység megbecsülése, de ma — ma aztán teljes mértékben kitört rajtunk a legsajátabb nemzeti betegség, a széthuzás. A morbus hungaricus. Mint a megoldott kéve — szinte szálakra bomlunk. Eddig csak pártokra bomlottunk. De most úgy látszik, atomokra fogunk szétbomlani. Maholnap minden egyes magyar ember külön pártot fog csinálni. Nehéz nem szatírárt írni arról a komédiáról, amibe jutottunk. Pár évvel ezelőtt még boldogok voltunk abban a tudatban, hogy ez a sorsverte magyar nép végre egymásra találhat és egy fedél alatt fogja keresni és megtalálni a maga nehéz, ezer akadállyal nehezített boldogulását. És ma? Százfélé bomlottunk. Hiába, nem akarunk tanulni. Tudjuk, hogy sok elégedetlenségre találunk okot napról-napra közéletünkben, de ennek nem az az orvossága, hogy mi még fokozzuk a bajokat, hanem inkább egyenlitenünk kellene. Kezet kézbe venni, kezet kézbe tenni. Mert csak úgy foguk valami eredményt elérhetni. Miért nem tanulunk a szászoktól? Vagy azt hisszük, hogy a német közéletben ép úgy nincsenek meg ugyanazok a bajok, mint minálunk? És mégis, azok össze tudnak fogni s még az olyan két ellentétes elkülönülés, mint a svábok és a szászok, azok is egymás mellé állottak a német egység szolgálatára. Tanuljunk hát tőlük. Vagy akár honnan, de tanuljunk már végre valamit mi is s ne csak örök elégedetlenséggel és kielégítetlenséggel sorvasszuk egymást. Csak Parányi megértés, egy kis fegyelmezettség s főleg az egyéni hiúságon, önteltségen túl tekintő közös magyar sorsszemlélet könnyen összehozhatná a ma szétágazó terveket, széthuzó embereket. S akkor hiába jönne minden csábítás, a közös sorsviselés érzete verhetetlen acéllá edzené a ma szétomló, kötetlen kéréket.

A választások veszteség listája:

eddig 1 halott, számos sebesülés, letartóztatások és a kereskedelmi és gazdasági élet teljes csődje

Ha végig nézzük a mai százfelől befutó legújabb híreket és egy kis seregszemlét tartunk felettük, egész nyugodtan beigtathatjuk a legújabb rovatot a választási küzdelem veszteséglistáját. Tegnap reggel már befutott az első tragikus hír, Falticeniben egy kortes megölt egy ellenpárti választópolgárt. Hová fogunk jutni, ha már is halottakat, könyvelhetünk el a választási küzdelem listáján. A listavezető már meg van. Vajjon sokan fogják követni még? És vajjon amíg eljön a választás napja,

mennyi lesz a súlyos sebesültek száma? A jelek biztatók. Napról-napra szaporodnak a Munteanu Ramnic, Oana és a hasonló esetek. De mindezeknél nagyobb baj, hogy a gazdasági élet biztatónak indult kereke is kicsorbult s egymással folyton ellentétes híreket kapunk állandóan. Olyan összevissza híreket, amik a kapkodás és csőd képét mutatják. Ezek a kuszák hírek a választási küzdelem veszteség listájának a legsúlyosabb tehertételei.

reskedelmi vagy más célú kölesönöket akarnak konvertáltatni az állammal a hitelezők kárára. Már eddig is bebizonyult, hogy főleg nagybirtokosok jelentkeznék a konverzió végett, a parasztság sokkal kisebb számban, mint a törvényintenciói kívánatossá tennék.

A deviza-rendelet csődbe juttatja az ipart és kereskedelmet

BUCURESTI. Tegnapi délelőtt értekezletet tartott a bukaresti kereskedelmi és iparkamara Orghidan elnökletével. Az értekezlet a devizakorlátozó intézkedésekkel foglalkozott és elhatározta, hogy újabb intervenciót kér a Banca Nationalától, mert a jelenlegi rendelkezések a kereskedelmet és ipart teljesen megbénítják. Az értekezlet tényként állapította meg, hogy a devizakereskedelemre, mert a Banca Nationalánál centralizált kereskedelem nehézkes, lassú és nagy zavaroakat idéz elő.

Baj van a gabona prémium körül

BUCURESTI. A Lupta megállapítja, hogy az előző kormány alatt nagy zűrzavar volt a gabonakivitel prémiumok körül és maris tényként konstalálták, hogy a kivitelálásoknál nem tartották be a sorrendet, hanem illetéktelen protekciók érvényesültek. A földművelésügyi miniszter rendet akar teremteni ebben az irányban is és hamarosan megkezdí a kiviteli jutalmak kifizetését, ami annál is inkább lehetséges lesz, mert a kenyérbélyeghamisítás felfedezése óta jelentékenyen emelkedett az ebből befolyó jövedelem.

Egy miniszteri fizetésnél senkinek sem lehet több jövedelme

BUCURESTI. Tegnap este a pénzügyminisztériumban értekezletet tartottak az összes minisztériumok vezérigazgatói és ellenőrei Stanciu vezérigazgató elnökletével. Az értekezlet az álláshalmozási törvény legszigorubb alkalmazását határozta e és maris kimondták, hogy közalkalmazott férj és feleség fizetés együttesen nem lehet ki többet egy miniszteri fizetésnél.

Megverték a csendőröket

BUCURESTI. A belügyminisztérium közlése szerint Romanatiból beérkezett a hatóságok jelentése, amely megállapítja, hogy Ianculescu gogista kortes társaival együtt megtámadta a csendőröket és súlyosan bántalmazta őket. Ianculescut letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

A másik hír megérdemli a megemlítést. Tegnap délután Nicolaescu és dr. Macavescu liberális vezető

A cuzisták 200.000 lejt ígérenek egy pár ökörért

BUCURESTI. A Lupta szerint a cuzisták azzal agítálnak a nép között, hogy ne fizessenek adót. A Banca Nationala egyik igazgatója mondotta a Lupta munkatársának, hogy alkalma volt ezt a korteskedést végigélvezni és hallotta, amikor azt ígérték a parasztnak, hogy egy pár ökör ára 200 ezer lej lesz, ha ők kerülnek uralomra.

Csődött mondott a „választási rendőrség“

BUCURESTI. A Lupta foglalkozik a „választási rendőrség“ problémájával és megállapítja, hogy az ellenzék e különös központi szerve maris csődött mondott. Nemcsak azért, mert nincs mire vigyázni, a választásokon jelentékenyebb zavarok aligha lesznek, hanem azért, mert nincs egység az ellenzéki pártok között. Bratianu Györgyék egyáltalán nem vesznek részt, a konzervatív párt és szocialisták kiléptek, ugylátszik tehát, hogy teljesen szétesik ez a szerv, mielőtt még komolyabb működést kifejtene.

tők Caracalból kortesuttra mentek egy teherautón 15 kortessel. Több községet bejártak, míg eljutottak Urzita faluba, ahol összetűztek a lakosággal. A liberális kortesek egy gazdát súlyosan megverték, mire a fálusiak nekik estek és alaposan megverték őket, úgyhogy futásnak kellett eredniök és csak nagy nehezen tudtak a községből elmene-külni.

ne. Ma úgy áll a helyzet, hogy egyedül az averescanusok és Ducák feitenek ki működést ennél a rendőrségnél, ami Ducára — Averescunak a legfelsőbb faktorrall szenobeni ismeretes magatartása miatt is — a legkevésbbé kellemes. Ducca viszont nem tehet semmit Bratianu Dinu miatt, aki legalább olyan intranzigens, mint Averescu. Az ellenzék csufot vallott a nagy garraal beharangozott választási rendőrséggel.

Módosítják a konverziós törvényt

Az Adeverul szerint a konverziós törvényt módosítani fogják. A módosítás a kisemberek javára fog megtörténni. Ugyanis 10 hektárig változatlanul megmaradnak az eddigi dispoziciók, sőt a parasztságot terhelő formalitásokon könnyíteni fognak. 10 hektártól 50 hektárig sem lesz lényegesebb változás, 50 hektártól nagyobb birtokok adóságait azonban alapos vizsgálataknak fogják alávetni, mert tisztázni akarják, mely nagybirtokosok fordították a kölesönöket tényleg mezőgazdasági célokra, nem pedig ke-

A király az árvíz-sújtott területekre megy

BUCURESTI. Károly király hét-főn Jasiba utazik, hogy személyesen megtekintse az árvíz-sújtotta várost.

HERRIOT ROKONSZENZVEZ MACDONALDDAL

PÁRIS. A francia képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap Herriot miniszterelnököt és a pénzügyminisztert hallgatta meg. Herriot a lausannei konferencia tárgyalásairól számolt be, azután pedig beszélgetést folytatott az újságírókkal, kiknek rokonszenves hangon nyilatkozott Macdonaldról, ki szerinte teljesen megérti a franciákat.

Válságban a cseh papíripar. Mint Prágából jelentik, a csehszlovák cellulóze és papíripar nagy válságba jutott. A gyárak, — amelyek termékeik nagy százalékát a külföld számára készítették, az erős északi konkurrencia hatása alatt részint teljesen beszüntették, részint mérsékelték működésüket, jóllehet árait a tavalyival szemben 14—22 százalékkal csökkentették.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, július 3.

Bucuresti. 11.15: Gyermekrádió. 11.30: 11.30: Vallásos felolvasás, egyházi zene. 12: Hangverseny. 15: Gramofon. 18: Katonazene folytatás. 20: Rádiószabadegyetem. 20.20: Gramofon. 21: Schubert — Berté. Három a kislány operettjének közvetítése Székely István tenorista fellépésével.

Budapest. 11: Újsághírek, kozmetika. 12: Református istentisztelet. 15: Katolikus istentisztelet, utána az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Bodó Erzs. részvételével. Szünetben Pap Jenő rádió krónikája. 16: Gramofon. 17: Előadás földmivészeknek. 17.45: L. honv. zenekar hangversenye. 18.45: Képek a pesti utcáról Mariáncsics Imre előadásában. 19.10: Bura Károly cigányzenekara. 20.10: A fővárosi zenekar koncertjének közvetítése. 21.30: Sporteredmények. 21.50: Tarkaest. 24: László Erzsébet hegedűhangversenye. 24.40: Magyar Imre cigányzenéje.

Bécs. 12.30: Reggeli koncert. (Bach.) 15: Szimfonikus hangverseny. 14.15: Szórakoztató hangverseny. 15.30: Férfikórus. 17.05: A heimburgi Haydn-ünnepek közvetítése. 18.30: Kamara-zene. 19.20: Könnyűzene. 20.40: Előadás. 21.10: Friedrich von Gagen ünnep. 21.40: Bécsi dalok, zenekar. 22.30: A másik ország, hangjáték. 24.15: Tánczene.

GENTLEMANOK EGYMÁS KÖZÖTT

Zeno báró megkérdi Taszilót: — Mond kéchlek, Bikfalvi olyan embech, akitől lehet lovagias elégtételt kéchni?

— Oh, igen, lehet! ... De azt hiszem nem ad.

— Szóval egész báchan kéchhetek tőle.

Vegye meg Ön is a mindennap késő délután megjelenő

Jóestét!
Ára 1 lej.

4 tömör oldalon gyorsan és biztosan informálja a legújabb hírekről.

Egyetlen délutáni napilap!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Reg. Ferdinand 64—66. Telefon: 61. (Mayer-nyomda.)

Halálos végű birkózás a strandon

BUDAPEST. A kispesti Sárkányuccában az ugynevezett Haftyuszigeti strandon tegnap délután két fiatalember birkózásának halálos következménye lett. A rendőri nyomozás szerint a birkózás a következőképpen játszódott le:

Nagy Ferenc 33 éves kereskedő unokaöccsével Peterdi János 22 éves piaci áruossal volt kinn a strandon s Nagy Ferenc azt ajánlotta, hogy birkózzanak. Peterdi hajlandó volt erre, mire Nagy Ferenc elkapta a fiatalembert és a következő pillanatban úgy vágta a strand homokjára, hogy

Peterdi János elnyult és eszméletlenül elterült a porondon.

A megijedt strandolók a mentőket hívták. A mentőorvos megállapította, hogy a fiatalember az ütődés következtében

nyakcsigolyatörést szenvedett és menthetetlen.

Peterdi János a mentőorvos karjaiban meghalt. Nagy Ferencet be-kísérték a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy 1924-ben is „amatőrbirkózást” rendezett és ellenfelét úgy dobta a földre, hogy szörnyethalt. A rendőrség őrizetbe vette.

Amint ismeretes a városi tanács a kolozsvári strandon box- és birkózó iskolát nyit. Ugy tudjuk, hogy az ilyen box- és birkózóiskolákon kívül gyakran elfajul a küzdőszenvédély s attól lehet tartani, hogy itt is hasonló balesetek fordulhatnak elő. Jó volna, ha a városi tanács, amely a közönség érdekeit akarja szolgálni, ezzel az ujtással bevezetné a népszerű és testfejleszítő sportokat, egyúttal gondoskodnék arról is, hogy az iskolán kívül a strand területén is ellenőrizze az elfajulásra hajlamos küzdőszenvédélyeket.

A nemzeti-parasztpárt erdélyi jelöltjei

CLUJ-KOLOZSVÁR. A nemzeti-parasztpárt, mint ezt már a délután megjelent „Jóestét”-ben közöltük, reggel hozta nyilvánosságra a párt jelöltjeinek névsorát. Kolozsmegye képviselő és szenátorjelöléseinek névsorát délutáni lapunkban részletesen közöltük, a többi erdélyi vármegye listavezetőit és szenátorjelöltjeinek névsorát az alábbiakban adjuk:

Aradmegye. Képviselőjelöltek listavezetője: Pop Cicio István. Szenátorjelöltek: dr. Moldovan Gyula, Groporeanu Gyula.

Alsófehérmegye. Képviselőjelöltek: Maniu Gyula, Pop Jonel.

Besztercenaszódmegye. Képviselőjelöltek: Dr. Vajda-Voevod Sándor, Konnerth N. ügyvéd (szász p.), Pop Leonida. Szenátorjelöltek: Moldován Victor.

Brassómegye. Képviselő jelöltek: Voicu Nitescu, Konnerth Fr. (szász p.).

Biharmegye. Képviselő jelöltek: Crisan György, Pavel Pavel, Réti Sándor (gazdasági szövetség). Községi szenátorj. Erdélyi Sever.

Csikmegye. Képviselőjelöltek: dr. Boila Zakarias, dr. Balogh Lajos (gazd. szöv.), dr. Makkay Domokos (gazd. szöv.).

Fogarasmegye. Képviselőjelölt: Dobrescu Aurel. Szenátorjelölt: Prie Octavian. Községi szenátorj. Mironescu G. G.

Háromszékmegye: dr. Pop Emil dr. Molnár Dénes (gazd. szöv.), dr. Bordeaux Hugó (gazd. szöv.). Szenátorj. Magyarossy Károly (gazd. szöv.). Községi szenátorj. Brebera Vencel (gazd. szöv.).

Hunyadmegye. Képviselőjelöltek: dr. Vlad Aurel, dr. Victor Bon-tescu, dr. Dan Sever.

Kisküküllőmegye. Képviselőjelöltek: dr. Coltor Jon, Hendrich Hans (szász p.) Községi szenátorj. Bianu Joan.

Krassómegye. Képviselőjelöltek: Vaida-Voevod Sándor, dr. Popa Adam, dr. Gaspar Jonel.

Máramarosmegye. Képviselőjelölt: Lazar Ilie.

Marostordamegye. Képviselőjelöltek: Voicu Nitescu miniszter, Vasca Joan.

Nagyküüllőmegye. Képviselőjelöltek: dr. Roman Dénes, dr. Hans Otto Roth (szász p.). Községi szenátorjelöltek. Soepchez Richard (szász p.).

Szamosmegye: dr. Dan Demeter, Pop Ghita, Vaida-Voevod Mircea. Szenátorjelöltek: dr. Micsa Livius, dr. Motogna Victor.

Szatmármegye. Képviselőjelölt: Popovici Mihály. Szenátorjelölt: Bohatiel Coriolan.

Szebenmegye. Képviselőjelöltek: dr. V. V. Tilea, Brandsch Rudolf.

Szilágymegye. Képviselőjelöltek: Maniu Gyula, dr. Deleu Victor, Pop Jonel. Községi szenátorjelölt: Pop Valér.

Szörénymegye. Képviselőjelölt: Lugoseanu Jonel.

Temes-Torontál megye. Képviselőjelölt. Bocu Sever. Községi szenátorjelölt: Stan Vidrighin.

Tordaaranyosmegye. Képviselőjelölt: Pop Jonel. Községi szenátorjelölt: dr. Moldovan Valer.

Udvarhelymegye. Képviselőjelöltek: dr. Salamon Virgil, Mátis András birtokos (gazd. szöv.). Dr. Dezső Samu (gazd. szöv.). Szenátorjelölt: Bárdos Péter (gazd. szöv.). Községi szenátorjelölt: Ugron Ákos (gazd. szöv.).

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

Egyetemi hallgató gimnáziumi tanuló előkészítését vállalja bármilyen tantárgyból. Telefon 61.

Németórákat jutányos áron adok. Cím a kiadóban.

Asztalosmunkára olcsó szekeret keresek. Cím a kiadóban.

Szőnyegporoló készítését jutányosan vállaljuk. Str. Bucovina 34. sz.

Géphimzést, ágynemű varrást, szépen és olcsón készítek, Székelyné. Reg. Ferdinand 62 sz.

Jókarban levő olcsó gyermekkoszt veszek. C. a kiadóban.

Használható kisebb jégsekretyt veszek. Dr. Papp F. Str. Take J. 4 sz.

Kétágyas egyszerű és olcsó bútort szobát keresek. Reg. Ferdinand körül, C. a kiadóban

Lapelárusítókat magas jutalékkal felveszünk!

Közgazdaság

Mintavásár Szalonikiben. A bukaresti görög konzulátus felkérte a romániai iparkamarákat, hogy a szalonikii mintavásár alkalmával találjanak módot arra, hogy a görög piacokon ismerette tegyék a romániai ipari és földmívelési cikkek bevásárló forrásait. Felkérte egyidejűleg arra is, hogy ezt hivatalos lapjukban közöljék.

Meghosszabbították a mezőgazdasági váltók lejáratát

BUCURESTI. A király tegnap aláírta a 7115. számú dekrétumot, amely szerint a mezőgazdasági váltók óvatolási határidejét 60 nappal meghosszabbították.

Uj francia-román gazdasági kapcsolat

BUCURESTI. Puaux francia követ tegnap délelőtt hosszabb tárgyalást folytatott Lugoseanu ipar és kereskedelmi miniszterrel a két ország kereskedelmi és gazdasági kapcsolatairól.

Engedélyezik a határmenti pénzváltókat

BUCURESTI. A Banca Nationala és a pénzügyminiszter között létrejött megállapodás alapján megengedték, hogy a határállomásokon pénzváltók működhesse azzal a feltétellel, hogy a legközelebb eső Banca Nationala fiók ellenőrzése mellett dolgozzanak. Az illetékes vámhivatalok e célból meg fogják tenni a szükséges lépéseket a Nemzeti Bank fiókjainál.

A népszövetségi szakértők nem jönnek

BUCURESTI. Tekintettel arra, hogy a Romániába küldött népszövetségi szakértők előbb pár napig Ausztria helyzetét tanulmányozzák, így a Romániába való megérkezésük idejét négy-öt nappal későbbre halasztották.

170 millió lej a május-juniusi nyugdíj-hátralékokra

BUCURESTI. A pénzügyminiszter tegnap 170 millió lejt utalt ki a május és június havi nyugdíjak még ki nem fizetett hátralékának teljes kiegyenlítésére.

Hol szavaznak a kolozsváriak?

Kolozsvár város polgársága az 1932. július 17-iki, vasárnapi képviselő választásokon ugyanazon helyiségekben fog szavazni, mint a múlt években. A XXIV. számmal ellátott igazolványosok a Honvédecai állami iskolában. A XXV. számmal a Városházán. A XXVI. számmal az Iparosegyletben. A XXVII. számmal a Petőfi-uccai állami iskola helyiségében. A XXVIII. számmal az Eperjes-uccai tanítóképzőben. A XXIX-esek a Ferenc Jó-zsef-uti Baritiu-internátusban. A XXX. számmal a Malom-uccai Baritiu liceumban. A XXXI. számmal a Vármegyeházán. Azok, akiknek igazolványán hiányzik a számjelzés, azok a Városházán szavaznak, tekintet nélkül arra, hogy hol laknak és mely választó körzetbe tartoznak.

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Julius 3. vasárnap. Róm. kath.
Kornél. Görög. M. Jacint.
Prot. Kornélius. Izr. 29. Szivan.

Jóreggelt!

A bukaresti polgármester megrótt a rendőrséget, mert nem fogtak el egy ellenzéki pártnak agitáló volt minisztert. Persze, a polgármester félt, hogy a volt miniszter újra miniszter lesz, ha szabadlábon jár s akkor kormányváltás esetén ő is volt polgármester lesz...

Jorga azt kérdezte Vajdától, hogy ha nincsenek az országban kommunisták, miért van annyi letartóztatás. Vajda mosolyogva mondta: Hja, ezek a kommunisták még a Jorga-kormány idejéből valók...

Beszélgetés a kortestanyán.
— A liberálisokat, tekintettel a választási heccekre, nyugodtan el lehetne nevezni „asszony”-pártnak.
— ? ?

— Hát nem tudod, hogy „az asszony”-párt jó...

Iskolásfiúk beszélgetnek.
— Nem értem ezt az új időszámítást.
— Miért?
— A Magyar Színházban most megy a „Husvégi vakáció.”

Rózsáunnepe az Alvernán.
— Barátom, fellépek a pasárnap Rózsáunnepején.
— Milyen szerepben?
— Én leszek a főbűnös...

— Időjárás. A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint déli légáramlással a meleg további növekedése várható. Este felé már kisebb zivatarok lehetségesek.

— Inspekciós gyógyszerárak. Dr. Kohn Főté, Somlea Ferenc főorvos-ut, Dr. Cseresznyés Kossuth Lajos-utca.

— Kifizetik a májusi és júniusi nyugdíjakat. Mironescu pénzügyminiszter tegnap 170 millió lej utalt ki a május és június havi nyugdíjak még ki nem fizetett hátralékának teljes kiegyenlítésére.

— A Kolozsvárszentpéteri Katolikus Népszövetség évi közgyűlését vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg a Magyar-uccai elemi iskola helyiségében.

— Egyházköri közgyűlés. A kolozsdobokai unitárius egyházkör július 11-én (hétfőn) délelőtt 9 órából kezdődőleg Kolozsváron, az unitárius kollégium disztermében évi rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Ima. Megalakulás. Jegyzőkönyv hitelesítés. Tárgysorozat megállapítása. Felsőbb leiratok kihirdetése. Jelenések. Választások. Indítványok. Jövő évi közgyűlésre vonatkozó intézkedés.

— Az állampénztár június havi bevételei: a rendes költségvetés javára 1,035,402.936 lej, a rendkívüli költségvetés címén 91,300.473 lej foly be, míg a monopol 200 milliót eredményezett.

Ujabb 12 halott vére festi pirosra a német polgárháború hadszínterét

BERLIN. Németország egves részeiből különböző hírek érkeznek, amelyek mind arról számolnak be, hogy az ellenséges pártok egymás között valóságos háborút folytatnak. Berlin utcáin az éjjel folyamán a kommunisták a nemzeti szocialistákat mindenütt agyba-főbe verték. Harcaikban fegyvereket is használtak. Ruhr közséiben két kommunistát lelőttek, míg többet megsebesítettek. Különben

ugyancsak több halott van. Stuttgartban igazi harc fejlődött ki a két párt között. A nemzeti szocialisták behatoltak a munkásszindikátus épületébe, összetörték minden ajtót, ablakot, butort és minden ott található holmit. Az eddigi megállapítások szerint tíz ember lelte a vandalizmusban halálát. Ugyanilyen kis háborúk folynak Essenben, Düsseldorfban és más helyeken.

Mindenkinek tudnia kell, hogy

CZINK

fest, tisztít, a legjobban és legolcsóbban!

— A Székelyek Kolozsvári Társasága tanonc-bizottsága kéri azon iparosokat és kereskedőket, kiknek tanoncokra van szükségük, hogy ebbeli óhajukat jelentsék be a Társaság Farkas-ucca 7. szám alatti irodájában.

— Julius 6-án dönt a tábla a sikkasztással vádolt egyetemi titkár ügyében. A napokban beszámoltunk a törvényszéki vádtanács határozatáról, amellyel Draghici Joant, az egyetem orvosi fakultásának sikkasztással vádolt titkárát szabadlábra helyezték. Draghici azonban még mindig a fogházban maradt, mert az ügyész a határozat után a tábla vádtanácsához felbevezette. Az ítélőtábla a tárgyalást július 6-ra tűzte ki, amikor dönteni fognak Draghici szabadlábra helyezésének kérdésében.

— Gyermekhullára halásztak tegnap a Szamosban. Tegnap az esti órákban az Astoria szállodából telefonon kihívták a tűzoltókat a vashíd melletti cementgáthoz, ahol állítólag a gát teknőjében egy 6—7 éves gyermekhulla akadt fenn. A tűzoltók, miután a rendőrséget értesítették, nagy készültséggel kivonultak a helyszínre, miközben a rendőrségi autó is megérkezett. A tűzoltóság küzdelmes munkát kezdett, a létrákat leengedte a víz medrébe s megkezdődött a halászat. A csáklya testhez ért és sikerült kihuzni a hullát, de nem a vízbefult gyermeket, hanem egy döglött kutyát.

— Az Averescu-párt új vezetője. Az Averescu-párt megszervezését újabban Iliescu bankár vette át, akiben a párt emberei végre megtalálták széles látókörű, biztos anyagi és erkölcsi tálalon álló vezetőjüket. A közeli választásokon már Iliescu fogja a kamaránál pártja érdekeit képviselni.

— Pintér Böske édesanyja meghalt. Özv. Pintér Gyuláné, lapszerkesztő özvegye 73 éves korában hosszas betegség után ma Kolozsváron elhunyt. Temetése hétfőn lesz. A köztisztvisletben álló matróna édesanyja volt Pintér Böske, a kolozsvári közönség évekket előtt kedvelt primadonnájának.

— Ujabb kihallgatások a Rusu-ügyben. Draghiciu rendőrigazgató tegnap kihallgatta az elhunyt főszámvevő két barátját is, Tamás János kerületi kapitányt és Csatlós Gyula postafelügyelőt, akik részletes adatokkal számoltak be az elhunyt magánéletéről. Bireescu vezetőügyész a Rusu-üggyel kapcsolatosan tegnap kijelentette, hogy csak néhány nap múlva, az orvos-tani intézet szakvéleményének megérkezése után lehet vizsgálati eredményről beszélni.

— Tizenöt napra elítélték egy magyar lapszerkesztőt. A Szilágy megyei Ujság szerkesztője, Tarczinszky Kázmér, ismertnevű dal-szerző és újságíró állott a nagyváradi kir. törvényszék előtt tegnap sajtó útján elkövetett izgatással vádolva. A vád szerint az izgatást „Majd ha minden sebünket beheggesztik” című cikkével követte el. A cikkben Tarczinszky a magyar kisebbségek helyzetével foglalkozott s a mai tárgyaláson azzal védekezett, hogy a cikk nem tartalmaz izgatást, hanem a kisebbségek panaszát. Dr. Hunya Benedek, Tarczinszky védőügyvédje fulmináns beszédben mutatta ki, hogy igazgatóról sem az állam ellen, sem a román nemzet ellen nincs szó az inkriminált cikkben, hanem csak tényeken alapuló panaszokat tárt fel. A törvényszék Tarczinszkyt 15 napi államfogházra és kétezer lej pénzbüntetésre ítélte. A kir. ügyész megnyugodott az ítéletben. Tarczinszky felebbezést jelentett be.

— Székelynap Kolozsváron. A Kolozsvári Székelyek Társasága a nyár folyamán székely-napot rendez, melyen a székely leányok és legények közreműködésével bemutatják az eredeti székely lakodalmat és más székely szokásokat. Továbbá felvonultatják székely viseletben a különböző vidékek székely leányait és legényeit. Felhívjuk a Kolozsváron lakó összes székely leányokat és legényeket, hogy a szerepek kiosztása és a műsor megbeszélésére 1932. július 3-án vasárnap délután 5 órára a Társaság helyiségében. Farkas-ucca 7. szám alatt megjelenjenek.

A jó hírnévnek örvendő

Majorosiné konyhája

most

Calea Regele Ferdinand 70.

Bogsza-étterem

helyiségében van.

Olcsó abona. Minden este flekken és szombat esténként a híres vargabéles.

— Az Erdélyi Szemle új száma előkelően változatos, gazdag és szép kiállításban, dus tartalommal a napokban fog megjelenni sok illusztrációval és kapható lesz minden tőzsdében.

— Karintiában is baj van. Karintia osztrák tartomány pénzügyi helyzete olyan súlyos, hogy a köztisztviselők július havi illetményeit ismét két részletben tudja csak folyósítani, mégpedig oly módon, hogy a második részletet nem készpénzben, hanem bónokban utalják ki, amelyeket a kereskedők adófizetésre használnak fel. Mivel a kereskedők a bónokat nem kötelesek elfogadni, bizonyosra vehető, hogy a határozat köztisztviselői körében nagy elkeseredést vált ki. Igen, de ott legalább a júliusi fizetések körül van ez a kis baj, nem pedig a három és hathónapos hátralékokkal.

— Egy orvos felesége felvágta az ereit. Dr. Faith Alfréd budapesti orvos felesége tegnap délután beretvával felvágta karján az ereket. Súlyos állapotban került a Rókus-kórházba. Az életunt uriaszony anyagi gondok miatt akart megválni az élettől. Férjének évekket ezelőtt Budapesten betegszállító vállalat volt, amely azonban nem váltotta be a hozzáfűzött várakozásokat. Az orvos a betegszállítási vállalkozástól visszalépett és Oroszországban orvosi rendelőt nyitott. Ezután már igen szerény életmódra tellet csak az uriaszonynak s ez keserítette el. Faithnének ez már a második öngyilkossági kísérlete, hónapokkal ezelőtt ugyancsak anyagi bajok miatt megmérgezte magát.

— Éjszaka tettek esküt Budapest új tanítói és tanárai. Érdekes tanügyi eseményről ad hírt a legújabb jelentés. Dr. Sipőcz Jenő polgármester kedden írta alá a fővárosnál megüresedett többszáz tanszemélyzeti állásokra a kinevezéseket. A kinevezési listát az új fővárosi törvényhez híven a polgármester nyomban felküldte a kultuszminisztériumba, mivel a kinevezéshez a vallás- és közoktatásügyi miniszter előzetes jóváhagyása szükséges. A miniszteri döntés csütörtökön este vissza is érkezett. Szendy Károly tanácsnok, a közoktatási ügyosztály vezetője erre azonnal intézkedett, hogy az újonnan kinevezett tanerőket sürgős távirattal már este hívják össze eskütételre. Az eskü letévése egészen szokatlan időben, éjjel 11 órakor történt meg a Központi Városháza tanácstermében. Erre a rendkívül sürgős intézkedésre azért volt szükség, mert ha ma nem tesznek esküt, akkor a tanügyi szabályzat értelmében a végleges tanerőket megillető felemelt fizetést nem kaphatnák meg július 1-én, hanem csak hat hónappal később és a további előmenetel dolgában is jelentékeny hátrányt szenvednének.

PAPIRUS

Cluj—Kolozsvár, Piata Unirii 22.
Telefonszám: 885.

PAPIRUS

SPORT

MA A MAROSVÁSÁRHELYI MTE JÁTSZIK ROMANIAVAL

Kolozsváron vasárnap a marosvásárhelyi MTE mutatkozik be a Románia komplett együttese ellen. A mérkőzés 7.30 órakor kezdődik. Előzőleg a CFR—Romania ifjúsági csapatai mérkőznek. A mérkőzések szüneteiben KMSC—Romania kérekpárvárseny lesz.

ROMÁNIA MA A JUGOSZLÁV CSAPATTAL JÁTSZIK A BALKÁN KUPÁÉRT

BELGRÁD. A Balkán-kupa utolsó fordulóján a román csapat a jugoszláv legénységgel játszik. A román csapat felkészülten várja a mérkőzést és bizik abban, hogy gólokkal győz a jugoszlávok ellen.

FERENCVÁROS—JUVENTUS BUDAPESTEN

Ma Budapesten a Ferencváros a Közép-európa-kupa mérkőzések során a torinói Juventusnak ad revansot. A Ferencvárosnak legalább öt góllal kell győznie, hogy a kupamérkőzéseken továbbra is részt vegyen.

A magyar atlétikai bajnokságok folytatódnak vasárnap Budapesten. A kitűnő formába lévő magyar atléták valószínűleg több rekordot fognak megdönteni. Hatalmas érdeklődés előzi meg Remezs szereplését, aki nemrégiben világrekordot javított a diszkoszvetésben.

A budapesti olimpiai válogató bizottság hétfőn dönt végleg az olimpiászra való kiküldetésben.

A budapesti evezős verseny ma délután 5 órakor kezdődött és holnap ugyancsak 5 órakor folytatódik.

A Lindbergh-bébi állítólagos gyilkosáról kiderült, hogy közönséges szélhámós

PRÁGA. A Vágújhelyen elfogott csavargó, aki azt vallotta, hogy ő a Lindbergh-bébi gyilkosa, követezte, hogy az állam szállítsa ki őt Amerikába és ott adja át az illetékes hatóságoknak. A vallatások alkalmával aztán kiderült, hogy közönséges csalóval állanak szemben, aki Pozsonyban született, tót nemzetiségű és valóban sok ideig élt Amerikában. Az egész ismert mesét csak azért találta ki, hogy ingyen Amerikába szállíttathassa magát.

Véres forradalom Bombayban

BOMBAY. A tegnapi nap folyamán a hinduk és a muzulmánok között véres összeütközések voltak. A rendőrség közbelépése hiábavalónak bizonyult, egy egész ezred katonaságnak kellett kivonulnia, hogy a rendet némileg helyre tudja állítani. A forradalom eredménye husz halott és több mint kétszáz sebesült.

Hatóság elleni erőszak címén indítottak eljárást Fodor Sándor hentes segéd ellen

CLUJ-KOLOZSVÁR. Élénken él még mindenkinek az emlékeztében az a brutális eljárás, amellyel Moldovan Mihály és néhány közrendőr társa illetve Fodor István hentessegédet. Az ittas hentes öccsével duhajkodott, amikor Moldovan közrendőr és társai behatoltak az udvarra, leteperték, majd ütni kezdték a magával tehetetlen embert. Ekkor Fodor övéből

kihúzta a nála levő kést és anélkül, hogy látta volna támadóját, hátraszurt.

A szurás véletlenül éppen Moldovan rendőr száját találta, de kisebb karcóláson kívül nem történt egyéb. Azonban ez a cselekedet rettenetesen fölháborította a közrendőröket, akik

Fodor Istvánt megkötözték és a szereplők állítása szerint rettenetesen összeverték.

Két hóstáti legény, Zagoni Károly és Bertalan Mihály szólni mertek Fodor barátjuk védelmére, mi-

re ők is kaptak a gummibotok suhogásaiból.

Fodort pedig tovább verték. Azután mindhármat bevitték a rendőrségre.

Ma délelőtt Cojocar Alexandru vizsgálóbíró ebben az ügyben kihallgatta Brandner Sándor segédlelkész, a vádlott édesanyját és öccsét, Fodor Ferencet. Azonkívül Zagoni Károly és Bertalan Mihály hóstáti legényeket is, akik védelmére keltek brutalizált barátjuknak. Cojocar vizsgálóbíró javaslatára a két hóstáti legény büntető feljelentést tesz hivatalos hatalommal való visszaélés címén a rendőrségi közegek ellen.

Clonta Eugen inspektor is megkezdte az érdekelt rendőrök kihallgatását.

Rövidesen tárgyalásra kerül az ügy, amelynél Fodor István hatóság elleni erőszak miatt, míg a rendőrök hivatalos hatalommal való visszaélés miatt fognak a vádlottak padján ülni.

Igyék Azuga-sört!

Férje mellett vadházasságra lépett a miniszter volt szakácsnéja

BUCURESTI. Ez az eset valóban kiemelkedik a mindennapi esetek közül. Az ügy szereplői Nagy Lajos, harmincnégy éves kömüves és felesége, Róza, aki harmincnégy éves és Gusztó közoktatásügyi miniszter szakácsnéje volt. Nagy Lajos beteg lett, paralízis támadta meg, ami az elméjét megzavarta s ennek következtében 1929-ben felesége is kénytelen volt elhagyni jó állását.

Ekkor kibéreltek egy szobakonyhás lakást a külvárosban. Rövid idő múlva Róza asszony megismerkedett Pfeiffer Károly huszonkilencéves cseh állampolgárral. Az ismerkedésből barátság lett s a barátság következtében a vérbajos férjét kitették a konyhába, a szobát pedig az új férfi foglalta el. Időközben Pfeiffer jó álláshoz jutott az Anglo-Amerikánál, ahol fizetésén felül két szoba, konyhás lakást kapott.

Pfeiffer és Róza asszony, mint férj és feleség, kényelmesen és nyugodtan költözött be az új lakásba, a férjet pedig éjjel, hogy a szomszédok ne lássák, vitték be a konyhába, ahol egy külön deszkafülkébe helyezték el.

1931. decemberéig senki sem tudott semmit a szerencsétlen sorsú férj létezéséről. Ekkor aztán egy távoli rokon kereste fel a „sógorasszonyt”, aki meglátta a szerencsétlen Nagy Lajost nyomorúságos állapotában. A deszkafülkén kívül még csak a konyha hideg cementjén volt helye a férjnek. De nem volt mit tenni.

Igy tartott ez állandóan. De idő-

közben kedélyesebb jelenetek is tarkították ezt az egyhanguságot. A napokban például a szerelmes pár kiment a városba és miután vizsátértek, az elfogyasztott ital móróban úgy gondolták, hogy jó lesz egy kicsit mulatni a paralitikus bolond férjen. Róza asszony a nagyobb hecc kedvéért

meg is verte a szerencsétlent úgy, hogy a beteg ember ennek következtében elveszítette beszédképességét is.

Azóta már csak artikulátlán hangokat tud adni a teljesen elszáradt csontember, a verés pedig annál inkább kijárt neki.

A szomszédok többször hallották a szerencsétlen férj kiabálásait, amikor a szerelmesek verték. Nem valami jól sejtve ezek mögött a lármás epizódok mögött jelentést tettek a gyanús zajról a rendőrségnek. Hivatalos bizottság szállott ki és valóban megdöbbentő dolgokat találtak a vadházasokká vedlett pár lakásán. Mindenben igaznak bizonyult a feljelentés. A helyszíni vizsgálat megejtése után úgy Róza asszonyt, mint szeretőjét, Pfeiffer Károlyt letartóztatták. Az asszony bevallja, hogy valóban sokszor megverte a hülye férjét, de nem olyan erősen, hogy az neki bűne lehetne. Sőt azt állítja, hogy elég jól vigyázott reá és mindenben gondoskodott róla. A véroosi főorvos délután megvizsgálta a nyomorult vérbajos embert és beszállította az ideggyógyászati klinikára. A férje mellett vadházasságra lépett asszony pedig a cella falai között elmélkedhetik az új szerelem muló örömein.

Külvárosi idill közáporral és pofonokkal

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap este egyik klubhelyiségben táncmulatság volt. A mulatság után mint ahogy szokásban van — két magántisztviselő hazakísérte táncpartnerét, aki jómódu uricsaládnak a leánya és a kétvízközön lakik. A társaság tagjai, miután elváltak a leánytól, azt vették észre, hogy hatalmas közápor zudul feléjük. Két fiatalember futásnak eredt, de még ekkor sem szüntek meg a ködobálások, meglapultak egy fal mellett és várták a fejleményeket. Nem sokáig kellett várakozniok, mert egy tagbaszakadt, jólöltözött fiatalember lépett eléjük és hatalmas pofonokat osztogatott a fiatalembereknek.

Az egyik fiatalember meglepetéséből felocsodva, rendőrré szaladt, míg a másik hatalmas ütéseket mért a támadójának. A rendőrmegjelenése megakadályozta az ellenfelek küzdelmét és a botrányokozókat bekísérte a rendőrségre, ahol az előbb még harcias ellenfelek kibékültek.

Két magyar tragédiája Amerikában

Tragikus körülmények között hunyt el Philadelphiában Dréher Miklós 58 éves korában, aki Temeskubinyból vándorolt ki Amerikába s ott temetkezési vállalatot nyitott. Az egyetlen magyar temetkezési vállalkozó volt. Egy halott behaltszamosása közben június 13-án, kezén hullámérgezést kapott s az orvosok nem tudták megmenteni. Saját temetkezési kápolnájában ravatalozták fel s temették el az ottani magyarság nagy részvétele mellett. Jó magyar ember volt, több mint 15 magyar jótékony és kulturális egyesületnek volt áldozatkész tagja.

A másik tragédia Pittsburgban történt, ahol Rubincsák István 19 éves műszaki rajzoló, önkéntes tűzoltó halt igazán hősi halált oltás közben. A házat már nem tudták megmenteni, csak a benne lakó szláv család négy tagját, mikor kemény omladozni kezdett. A közelállók még Rubincsák nagy önfeláldozással eltávolították, hogy szörnyű halált ne haljanak, de már ő nem tudott menekülni, a képmény rázuhant, s agyonnyomta. Szabolcsmegyéből, Zsurkból származott át a Rubincsák család. A hős temetésén az összes hatóságok megjelentek a Szt. Margitról elnevezett róm. kath. templomban felállított ravatalnál, melyet virágerdő borított. Onnan nyolcvan autó s ezrekre menő tömeg kísért ki a református magyar temetőbe a fiatal hőst, ak több ember életéért a sajátját áldozta fel.

Természetben akarja fizetni a kormány adósságait

BUCURESTI. A kormány tegnap átutalta Rómába az Averescu-féle 200 millió lírás kölcsön esedékes kamatait. A kormány egyben ajánlatot tett az olasz kormánynak, hogy a tartozást természetben — petróleum és más anyagok szállítással — kívánná kiegyenlíteni.

Mondja meg mindenkinek: a

„Cristal”

gallérjai a legfényesebbek és legszebbek!

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvar, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám 61.